

Z modnimi derezicami v smrt

Po novozapadlem snegu PZS opozarja neizkušene, naj ne rinejo v gore in ne iščejo znanja na družabnih omrežjih
Letos rekordno število nesreč

TINA HORVAT

tina.horvat@slovenskenovice.si

KAMNIK ☉ Sneg je izdatno pobelil slovenske gore in družabna omrežja so že polna objav o zimski pravljici v visokogorju. A medtem ko so vedno številnejši ljubitelji turnega smučanja in zime že v nizkem startu, da si nemudoma najdejo svoj odmerek deviškega pršiča, se na **Planinski zvezi Slovenije (PZS)** tega obdobja zelo bojijo. Statistika je namreč neizprosna in kaže, da je iztekajoče se leto 2021 po številu gorskih nesreč rekordno.

S turistično opremo in na pamet

Ker se tveganje pozimi samo še poveča in ker se izjemno povečuje tudi zanimanje za obisk gora, je povsem jasno, da bo tudi v prihodnje zimska krivulja smrti in poškodb samo še naraščala. »Pogosto mi gredo kar kocine pokonci, ko spremljam dogajanje in vidim, kako se premnogi zimskih tur v visokogorje lotevajo s pomanjkljivo, lahko rečem turistično opremo, brez izkušenj in kar na pamet. Na primer, gredo na Viševnik, Grintovec ali celo Triglav z mini derezami. Ves čas opozarjamo, naj vendar ne počnejo tega in naj ne sledijo objavam na družab-

nih omrežjih. Da greš pozimi na Grintovec v pomanjkljivi opremi, je norost, še večja, da to objaviš na instagramu ali facebooku. Takšni posamezniki se niti ne zavedajo, da so v nevarnosti in da s 'poučnimi' objavami v nevarnost spravljajo še druge. Po tiste, ki z derezicami in smučarskimi palicami zdrsejo na Grintovcu, nam gorskim reševalcem ni treba do vrha, saj z njega zdrsejo čisto do dna,« je na novinarski konferenci, ki jo je v sredo, tik pred sneženjem, pripravila **PZS** na Veliki planini, opozoril njihov strokovni sodelavec in gorski reševalec **Matjaž Šerkezi**.

Da so gore pozimi drugačne in da je tveganje za nesrečo močno povečano, je opozoril tudi podpredsednik **Planinske zveze Slovenije** in inštruktor planinske vzgoje **Martin Šolar**: »Obisk gora se povečuje, vse stremi k naravi, h goram, mnogi pa se nevarnosti sploh ne zavedajo. Pozimi oziroma v snegu so še posebno pomembni dobra priprava na turo, poznavanje prave in pravilne uporabe opreme ter poznavanje specifik v gorah v zimskem času. Poti so v zimskem času praviloma pod snegom, prav tako

so v mnogih primerih pod snegom tudi markacije, oznake so lahko zametene. Upoštevati moramo tudi, da trasi poti, ki je sicer vrisana na zemljevidu ali jo imamo v navigaciji, ne velja slepo slediti. Oceniti je treba snežne oziroma plazovne razmere in šele v primeru, da je ocena tveganja nizka, sledimo vidni točki našega vzpona ali kompasu in zemljevidu oziroma navigacijski napravi.«

Nevarni kložasti plazovi

Strokovnjaki **PZS** so novinarjem med vzpenjanjem na Veliko planino tudi zelo nazorno prikazali, kako se uporabljajo cepin in dereze, kako deluje plazovni trojček (žolna, sonda in lopata) in kako se išče zasutega v snežnem plazju. Prav plazovi so poleg zdrsov najpogostejši vzrok za nesreče in smrti v gorah na območju vseh alpskih držav.

Trenutno so največja nevarnost, ki preži na obiskovalce, velike količine novozapadlega snega in kložasti plazovi. To so trde in zbite plošče snega, ki se utrčajo oziroma sprožijo že ob manjši obremenitvi, na primer če stopimo nanjo ali se po njej zapeljemo s turnimi smučmi po pobočju navzdol.

V takšni kloži zelo hitro dosežemo veliko hitrost in takrat

ni več rešitve.

Nevarnost se te dni s sneženjem samo še povečuje, problem pri kložah pa je v tem, da so zelo nepredvidljive in tveganja ne morejo oceniti niti največji poznavalci, kot so strokovnjaki za snežne plazove, gorski vodniki, inštruktorji in gorski reševalci. Glede na to, da so slovenske gore pod globokim snegom in da se bližajo novoletni prazniki, ki bodo zagotovo tja zvalili ogromno ljudi, Šerkezija še vprašamo za nasvet, kako naj poskrbimo za svojo varnost: »Kdor nima dovolj izkušenj, naj raje ostane doma, namesto da rine v visokogorje. Ne iščite znanja in novih izzivov po družabnih omrežjih, ampak se raje lotevajte dobro poznanih poti in tako imenovanih hišnih hribov. Po vsakem sneženju počakajte vsaj tri ali štiri dni, da se sneg predela in se nevarnost plazov zmanjša. Obisk zasneženih gora je le za izkušene posameznike. Brez izkušenj, znanja in opreme je hoja v gore pozimi smrtno nevarna.« ■

Največ doslej

Po podatkih Gorske reševalne zveze Slovenije (GRZS) sta se letos zgodili že 602 nesreči, lani jih je bilo 485. V zadnjih 15 letih se je število nesreč več kot podvojilo. Leta 2006 se jih je zgodilo »le« 292.

Popolna zimska oprema

1. Cepin, dereze in čelada, ob obisku visokogorja tudi plazovni trojček.
2. Dobri zimski planinski čevlji (z dobro izolacijo) in gamaše za zaščito pred vdorom snega v čevlje.
3. Puhovka, rokavice in kapa ter vsa druga kakovostna oblačila, ki ščitijo pred vetrom, mrazom in vlago ter imajo dobre izolacijske lastnosti. Nujna so tudi rezervna oblačila.
4. Zaščita pred močnim soncem (zaščitna krema in sončna očala).
5. Dovolj tople tekočine in hrane v nahrbtniku, saj je večina koč zaprta.
6. Zemljevid, čelna svetilka s polnimi baterijami, prva pomoč, alufolija ali velika črna vreča za zaščito pred podhladitvijo.
7. Pred vsako turo je treba preveriti stanje opreme, snežne razmere na območju, kamor se odpravljamo, in odprtost **planinskih koč**.

Strokovni sodelavec PZS in gorski reševalec Matjaž Šerkezi FOTO: TINA HORVAT

Le za v mesto

Mini derezice, verige in druge gumijaste izpeljanke so v zadnjih letih postale pravi modni hit. Problem je v tem, da se pri večjem naklonu lahko snamejo, zaradi česar se zgodi zdrs. »Derezic se ne da fiksno pritrditi na čevlj, kar je ključna lastnost derez. Zato so smrtno nevarne in jih ne štejemo med zimsko opremo. Primerne so le za v mesto ali za položne terene,« opozarja Martin Šolar.

Podpredsednik PZS Martin Šolar FOTO: TINA HORVAT

Na levi pravilna uporaba derez in cepina, na desni nepravilna: derezice in palice FOTO: MANCA OGRIN/PZS

Tveganje za nesreče je v tem času večje. FOTO: TINA HORVAT

